

Ubezpieczenie ochrony prawnej: zakres ubezpieczenia, ustalenie odpowiedzialności oraz proces likwidacji szkód

Marcin Pabiś

Zespół Ubezpieczeń Ochrony Prawnej, PIU

Polacy a prawo...

- **Czy w ostatnich latach korzystali państwo z usług prawnika?**
 - Nie - 86%
 - Tak - 14%
- **Czym się państwo kierowali przy wyborze prawnika:**
 - Opinią znajomych - 41%
 - Radą kogoś z rodziny - 27%
 - Własnym rozeznanie - 21%
- **Dlaczego w ostatnich 5 latach nie korzystali państwo z usług prawnika?**
 - Nie było takiej potrzeby - 99%
 - Nie było mnie finansowo stać - 1%
 - Miałem taką potrzebę, ale sam sobie poradziłem - 0%
- **Gdyby mieli państwo podpisać jakąś umowę, to do kogo w pierwszym rzędzie zwróciłibyście się o radę?**
 - Do kogoś z rodziny - 42%
 - Do znajomych/przyjaciół - 20%
 - Do prawnika - 19%
 - Do nikogo, sam bym sobie poradził - 10%
 - Szukałbym informacji w Internecie - 6%

Źródło: Biała Księga przygotowana na zlecenie Krajowej Rady Radców Prawnych przez OBOP

Zakres ubezpieczenia ochrony prawnej

- Przedmiotem ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia Ochrony Prawnej **nie jest konkretna rzecz**, tylko (tak jak w ubezpieczeniach OC) **interes majątkowy**. Przedmiot ubezpieczenia jest zatem **niematerialny**.
- **Ubezpieczyciel nie prowadzi sporów prawnych Ubezpieczonego**. Czyni to profesjonalista – Adwokat lub Radca Prawny.
- Ubezpieczyciel rekompensuje jedynie **koszty rozwiązywania problemów prawnych**.
- Przedmiotem ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia OP są jedynie takie koszty oraz takie problemy prawne, **które zostały objęte zakresem ubezpieczenia**.
- Ubezpieczony może skorzystać z ubezpieczenia ochrony prawnej, jeżeli **wypadek ubezpieczeniowy** zaszedł w okresie ubezpieczenia

Zakres ubezpieczenia ochrony prawnej

Główne czynniki wyznaczające zakres ochrony w OP:

1. zakres spraw, których dotyczy ochrona
2. zakres podmiotowy ubezpieczenia (komu przysługuje ochrona?)
3. zakres rekompensowanych kosztów
4. suma ubezpieczenia (małe znaczenie praktyczne)
5. zakres wyłączeń ochrony

Ochrona przysługuje jednak tylko wtedy gdy:

1. istnieje szansa korzystnego załatwienia sprawy
2. koszty nie pozostają w rażącej dysproporcji do zamierzonego celu
3. wypadek ubezpieczeniowy zaszedł w okresie ubezpieczenia

Refundowane koszty

- **wynagrodzenie adwokata bądź radcy prawnego;**
- **koszty sądowe;**
- **zwrot kosztów procesu poniesionych przez stronę przeciwną (w przypadku całkowitej bądź częściowej przegranej);**
- koszty postępowania egzekucyjnego (komornik);
- koszty postępowania sądu polubownego;
- koszty postępowania administracyjnego;
- koszty poręczenia majątkowego w postępowaniu karnym (kaucja dla uniknięcia tymczasowego aresztowania);
- koszty podróży Ubezpieczonego do sądu zagranicznego,
- koszty opinii rzeczoznawców w postępowaniu przedsądowym
- koszty notarialne

Zgłoszenie szkody

Sprawa ma się następująco. Posiadam działkę koło Krakowa na osiedlu domków jednorodzinnych i przy brzegu działki stoi słup energetyczny. Jest on jako jedyny w okolicy oddalony o niecały metr od granicy działki (reszta słupów na innych działkach jest przy samych granicach tak, że skrzynki elektryczne są na granicy). Na tym słupie znajduje się skrzynka elektryczna moja i sąsiada z naprzeciwka.

Chciałbym ten słup przesunąć na granicę – przeszkadza mi w estetycznym umieszczeniu płotu.

Co mogę zrobić w takim przypadku?

Mam problem ze stolarzem u którego kupiłam komodę za 450 zł, następnego dnia zadzwoniłam do niego i zażądałam usunięcia usterek, dopiero po ok miesiącu zabrał komodę i powiedział, że za dwa dni ją poprawi i przywiezie.

Do dnia dzisiejszego nie otrzymałam ani komody ani zwrotu pieniędzy.

Policja nie chce się zająć sprawą, jedyne co zrobili to zadzwonili do niego 1.04 i ustalili, że komoda będzie do odbioru w piątek lub sobotę, jednak stolarz nie odbierał telefonu, a gdy już odebrał stwierdził, że nie ma czasu i powiedział, że sam zadzwoni, nie zrobił tego do dnia dzisiejszego. Niestety nie dostałam żadnego dowodu zakupu, ani innych dokumentów od tamtego pana, mam jedynie świadków.

Bardzo proszę o pomoc w tej sprawie.

Ramy prawne likwidacji szkód

Art. 817 kodeksu cywilnego

- § 1.²⁸⁶⁾ Ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
- § 2.²⁸⁷⁾ Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela²⁶⁵⁾ albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel²⁶⁵⁾ powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1.
- § 3.²⁸⁸⁾ Umowa ubezpieczenia lub ogólne warunki ubezpieczenia mogą zawierać postanowienia korzystniejsze dla uprawnionego niż określone w paragrafach poprzedzających.

Art. 27 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

3. W ramach ubezpieczenia ochrony prawnej, o którym mowa w dziale II w grupie 17 załącznika do ustawy, ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

Kluczowe elementy procesu

- **Zgłoszenie szkody**
 - telefoniczna porada prawna
 - konkretyzacja stanu faktycznego
- **Analiza stanu faktycznego**
 - weryfikacja zakresu ubezpieczenia
 - ustalenie daty wypadku ubezpieczeniowego
 - ocena szans pomyślnego załatwienia sprawy
- **Decyzja o przyjęciu odpowiedzialności za zdarzenie**
- **Rozliczenie szkody**
 - obowiązek przedstawienia kosztów przed ich poniesieniem
 - rozliczenie z prawnikiem lub zwrot kosztów

Analiza stanu faktycznego

- **Wypadek ubezpieczeniowy**
 - wystąpienie szkody
 - rzeczywiste lub domniemane naruszenie przepisów
 - naruszenie uprawnień, złamanie postanowień umowy, itp.
 - **Ocena sytuacji prawnej**
 - Stan faktyczny
 - Zgromadzone dowody
 - Podstawa roszczeń/żądań
-

Najczęstsze przyczyny odmów:

- **Wypadek ubezpieczeniowy** pozostaje poza okresem ubezpieczenia
np. zakup polisy po wypadku komunikacyjnym w celu dochodzenia roszczeń
- **Dana dziedzina prawa** pozostaje poza zakresem ubezpieczenia
np. prawo spadkowe

Decyzja o przyjęciu odpowiedzialności za szkodę

Średni czas trwania postępowania w Sądzie Rejonowym w I instancji:

w sprawie cywilnej (w miesiącach):

9,8

w sprawie karnej (w miesiącach):

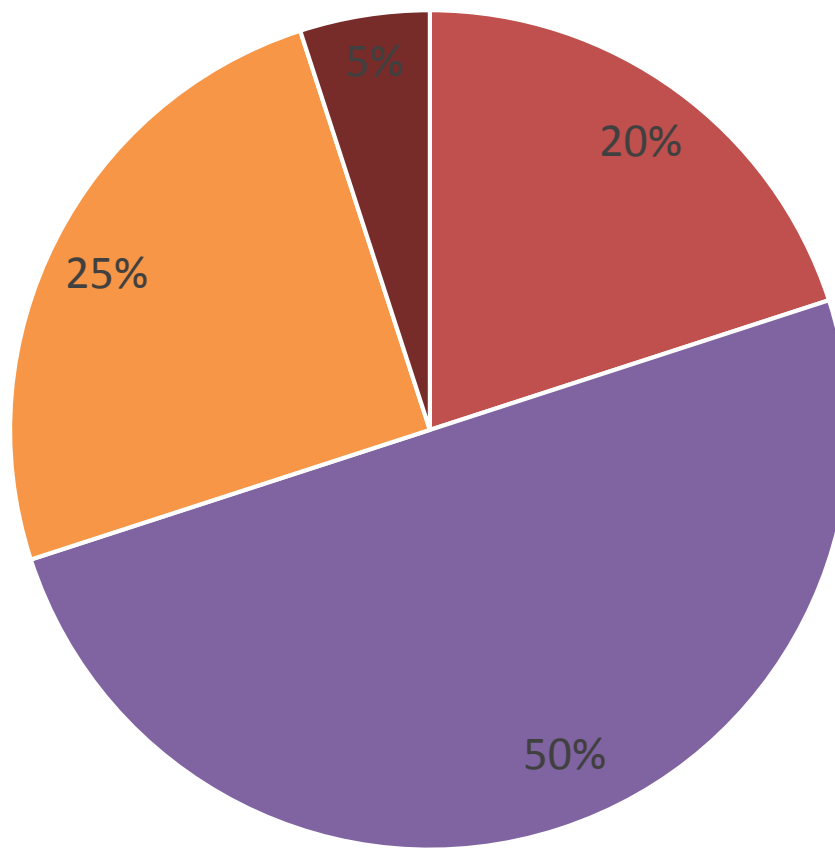
5,5

Sprawność postępowań sądowych w I półroczu 2015, Informator statystyczny Wymiaru Sprawiedliwości
<https://isws.ms.gov.pl/pl/baza-statystyczna//opracowania-jednoroczne/rok-2015/download,2975,12.html>, dostęp w dniu 25-01-2016

Jak rozwiązywane są sprawy klientów?

Sposób zakończenia sprawy

■ Rezygnacja z roszczeń przez klienta ■ Sprawa wygrana ■ Sprawa przegrana ■ Inne

Ubezpieczyciel nie prowadzi sporu klienta!

- **Rozliczenie bezpośrednio z prawnikiem**
 - Nie angażuje środków własnych klienta
 - Dokonywane na podstawie wcześniejszych ustaleń lub zgodnie z postanowieniami OWU (z reguły stawki minimalne)
 - Prawnik wystawia klientowi fakturę, którą przekazuje ubezpieczycielowi do rozliczenia
- **Rozliczenie na zasadzie zwrotu kosztów poniesionych przez klienta**
 - Klient zwraca się o refundację kosztów, które poniósł w związku ze sprawą
 - Dokonywane na podstawie wcześniejszych ustaleń lub zgodnie z postanowieniami OWU (z reguły stawki minimalne)

Zamiast podsumowania...

Sami Swoi, reż. Sylwester Chęciński, 1967

zdjęcie: <http://www.filmweb.pl/Sami.Swoi/photos/64242>, dostęp w dniu 12-12-2018

Dziękuję za uwagę
